

Çeşitli Hadis Kitapları

Hadisleri Bir Arada Toplamaya Çalışan Eserler

- 1-Humeydî (488/1095) el-Cem'ü Beyne's-Sahîhayn
- 2-Beğavî (516/1122) Mesâbîhu's-Sünne
Kütüb-ü sitte ve Dârimî'nin Sünen'i içine alır. Tebrîzî (737/1336) Mesâbîh'e 1511 hadis ilâve ederek Mişkâtü'l-Mesâbîh'i; Ali el-Kârî (1014/1605) ise Mişkât'ı, Mirkâtü'l-mefâtîh isimli eseriyle şerh etmiştir.
- 3-Rezin (535/1141) et-Tecrîd
Buhari ve Müslim'in Sahih'leri, Ebû Dâvûd, Tirmizî ve Nesâî'nin Sünen'leri ile Mâlik'in Muvatta'ını birleştirmiştir.
- 4-İbnü'l-Esîr el-Cezerî (606/1209) Câmiu'l-Usûl
Kütüb-ü sitteyi derlemiştir. Bu eseri İbnü'd-Deyba' (944/1537) Teysîru'l-vüsûl adlı eseriyle özetlemiştir. İbrahim Canan'ın terceme ve şerh ettiği eser de bu özettir.
- 5-Sağâni (650/1252) el-Cem'ü Beyne's-Sahîhayn (Meşâriku'l-Envâr) İbn Melek et-Tirevi de Mebarikul Ezhar adıyla 3 ciltte şerh etmiştir.
- 6-Ali el-Muttakî (975/1567) Kenzu'l-Ummâl
Kendi eserini üçte birini (15000 hadisi) hafzederek özetlemiş, Müntehâbu Kenzî'l-Ummâl'i kaleme almıştır.
- 7-Rûdânî'nin (1094/1683) Cem'ul-Fevâid min *Câmi'î'l-Usûl ve Mecme'z-Zevâid*

Garîbu'l-Hadis (Hadis Lugatleri)

- 1-Ebû Ubeyd (222/837) Ğarîbü'l-Hadis
- 2-Zemahşerî (538/1143) el-Fâik
- 3-İbnü'l-Cevzî (597/1201) Ğarîbü'l-Hadis
- 4-İbnü'l-Esîr el-Cezerî (606/1209) en-Nihâye
- 5-Gümüştânevî'nin (1311/1893) Ğaraibü'l-Ehâdîs
Kendine ait Letâifü'l-Hikem adlı eserin şerhidir.

Hadis Metninin İlk Harfine Göre Yazılmış Eserler

- 1-Suyûtî'nin (911/1505) el-Câmiu's-sağîr
Hadisin değerlendirmesi için vermiş olduğu, hadisin sahih, hasen ve zayıf olduğuna dâir verdiği rumuzlara itimat edilmemelidir. Hadisin tenkid ve şerhi için Münâvî'nin (1032/1623) Feyzu'l-kadîr isimli şerhinden faydalanılmalıdır. Münâvî bu eser için et-Teyisîr isimli ayrı bir şerh yazmıştır. Ğumârî (1380/1958) de Münâvî'nin bu iki şerhi ile Suyûtî'nin eserindeki illetleri gösteren el-Müdâvî isimli bir eser te'lif etmiştir.
- 2-Suyûtî - ez-Ziyâde alâ Câmiî's-Sağîr
Yûsuf en-Nebhânî (1350/1935) bu iki eseri el-Fethu'l-kebir isimli eserinde birleştirmiştir.
- 3-Suyûtî - el-Câmiu'l-Kebîr
Bu eserde 55000 civarında her türden hadis bulunmaktadır.
- 4-Gümüştânevî (1311/1893) Râmûzu'l-Ehâdîs
Hadislerin tenkid, tahrîç ve şerhi için öncelikle yine kendi şerhi olan Levâmîu'l-ukûl'a bakılması gerekir.

Halk Dilinde Meşhur Olan Hadisleri Derleyen Eserler

- 1-Zerkeşî (794/1392) et-Tezkira
- 2-İbn Hacer (852/1448) el-Leâliü'l-Mensûra
- 3-Sehâvî (902/1496) el-Makâsîdu'l-Hasene
- 4-Suyûtî (911/1505) ed-Dürerü'l-Müntesira
- 5-Semhûdî (911/1505) el-Ğammâz
- 6-İbnü'd-Deyba' (944/1537) Temyîzü't-Tayyib
Makâsîd'in muhtasarıdır.
- 7-İbn Tûlûn (953/1546) eş-Şezera
- 8-Şa'rânî (973/1565) el-Bedru'l-Münîr
- 9-Ğazzî (985/1577) İtkân
Suyûtî, Zerkeşî ve Sehâvî'nin eserlerini birleştirmiştir.
- 10-Halîlî (1057/1647) Telhîsü's-Sebîl
- 11-Zürkânî (1138/1726) Muhtasar ale'l-Makâsîd
- 12-Aclûnî'nin (1162/1749) Keşfü'l-hafâ'sı
- 13-İbn Cârullah el-Yemenî (1181/1767) en-Nevâfihu'l-Atira
- 14-İbn Dervîş el-Hût (1276/1860) Esne'l-Metâlib

Tahrîc Edebiyatı

Tefsir kitaplarına yazılan tahrîçler:

- 1-Zemahşerî'nin (538/1143) Keşşâf'ının hadislerini Zeylaî (762/1361) Tahrîcü ehâdîsi'l-Keşşâf; İbn Hacer (852/1448) de el-Kâfi's-şâf isimli eserleriyle tahrîç etmişlerdir.
- 2-Beyzâvî'nin (685/1286) Tefsirinin hadislerini ise, Münâvî (1031/1622) Tuhfetü'r-râvî ve el-Fethu's-semâvî isimli eserleriyle tahrîç etmiştir.

Fıkıh kitaplarına yazılan tahrîçler:

- 1-Şîrâzî'nin (476/1083) Mühezzeb'ine Hâzîmî (584/1188) tahrîc yapmıştır.
 - 2-İbnü'l-Hâcib'in (646/1248) Muhtasar'ına İbnü'l-Mülakkin (804/1702) ve İmam Makdisî (744/1343) tahrîc yapmışlardır.
 - 3-Merğînânî'nin (593/1197) Hidâye'sine, Zeylaî Nasbu'r-Râye ve İbn Hacer ed-Dirâye isimli tahrîçleri yapmışlardır.
 - 4-Râfîî'nin (623/1226) eş-Şerhu'l-Kebîr'ine İzz İbn Cemâa'nın (767/1366) tahrîci; Ayrıca İbnü'l-Mülakkin'in el-Bedru'l-Münîr ve İbn Hacer'in et-Telhîsu'l-Habîr isimli tahrîçleri bulunmaktadır.
 - 5-Nevevî'nin (676/1277) Minhâc'ı üzerine İbnü'l-Mülakkin Tuhfetü'l-Muhtâc adlı tahrîci yapmıştır.
 - 6-Ğazzâlî'nin (505/1106) Vasîti üzerine İbnü'l-Mülakkin Tezkiratü'l-Ahyâr adlı tahrîç çalışmasını yapmıştır.
 - 7-Mevsilî'nin (683/1284) İhtiyâr'ı üzerine İbn Kutluboğa (879/1474) et-Ta'rîf isimli tahrîc yaptı.
 - 8-Mir'î el-Makdisî'nin Menâri's-Sebîl'ine, Elbân İrvâü'l-Ğalîl isimli tahrîci yaptı.
- #### Âdâp, tasavvuf ve duâ kitaplarına yazılan tahrîçler:
- 1-Ğazzâlî'nin İhyâ'sına, İrâkî (806/1403) el-Muğnî isimli tahrîci yazmıştır.
 - 2-Nevevî'nin Ezkâr'ına İbn Hacer Netâicü'l-Efkâr isimli tahrîci yaptı.
 - 3-Semerkindî'nin (539/1144) el-Bahru'l-Ulûm'una, İbn Kutluboğa tahrîc yapmıştır.
 - 4-Kâdî İyâz'ın (544/1149) Şifâ'sına Suyûtî Menâhilü's-Safâ isimli tahrîci yazmıştır.